

קלטת 86א

...בורא עולם {על הביזיון של} הצדיק הוא "משלם טוב"

אוי זה נורא

הוא דיבר בכזה מין גאות

[..]

על רבינו ועל רבי נתן

[..]

ב.. באותו היום, היה יום חמישי

[כן]

באותו היום

[כן]

הגיעו לצפת

[כן]

כל הכפריים וכל הגויים, והם ערבו ושרפו {...}

הכלל: {...} הם הגיעו לבית שלו, הם הגיעו לבן שלו

[..]

הוא התחתן

[..]

הבן שלו

[כן]

הם הגיעו, הוא היה "צעיר בריא", הוא התקוטט עם הגויים

{והגויים} חתכו אותו חתיכות חתיכות

[פשש..]

בחיים

[אה]

{.... שבת קודש}

[אה]

לא יודע כמה רחוק

[אה]

אז אני ראיתי

[כן]

איך, איך בורא עולם מקפיד שמדברים לשון הרע על הצדיק

[כן, כן]

יותר מהכל, יותר מכל התורה

הוא דיבר לשון הרע על רבינו ועל רבי נתן, רבי נתן, הוא דיבר לשון הרע על רבי נתן

תלמיד, תלמיד רבינו

[כן, כן]

אוי וי, ככה היה להם, {...} בורא עולם הוא יכול "לשלם טוב"

[..]

הוא שילם, הוא הלך להלוויה

[..]

אז הוא הלך, חתיכות מהגוף, רגליים, עם ידיים

{..} איברים, חתיכות, חתיכות, כן

הבן התחתן, ו.. והגויים חתכו לחתיכות, חתיכות

ואחר כך הוא לא יכל, הגיעו הרבה גויים, {היה חייבים שוטרים,}
ואחר כך היו יכולים לעשות את הלוויה

[כן]

נו, נו, באותו היום הוא קיבל "סוכר" והוא נהיה חולה
הוא היה בבית חולים ביחד עם רבינו קלנסקי

[מי?]

בבית חולים של דוקטור וולך

[..ק.. קהת, רב קהת?]

קלנסקי, קלנסקי

[ק... קלנסקי]

ה.. הוא היה גאון בעולם

[..]

הוא היה {..} גאון של כל העולם, הוא היה "גאון שלם"

הר... הרבי קל... קלנסקי

[קלנסקי]

[כן]

רב... ה.. רב משה קלירס היה כנגדו כלום בעולם

[..]

נו, והוא דיבר, הוא דיבר, אני שמעתי:

"שרבינו הקדוש הוא כזה מין חידוש שלא היה בעולם"

[פשש..]

אמר לו: "מה אתם מדברים?"

אז הוא אמר לו: "אני אומר שיש ספר"

"אז כזה מין צדיק כמו רבינו הקדוש.."

[אה, אה]

"{..}, עוד לא היה בעולם"

[..פשש..]

כן

זה מדברי רבינו הקדוש, הוא אמר:

"חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם", כן

אז הוא אמר: "איזה דיבור זה?"

הוא אמר: "אני מדבר, אני יודע מה שאני מדבר, ככה זה"

הוא מצא את הבן, חתיכות, הלוויה הייתה עם הגוף, {..}

חתיכות, חתיכות רגליים, חתיכות ידיים

[..]

{....}

הוא ראה מה שנהיה מהילד, {מה שנעשה..}

[כן]

חתיכות, חתיכות, {...}

[..]

באותו היום

[פשש..]

יום חמישי, יום חמישי נסע לצפת, אחר כך הגיעו

בשעה שהוא הגיע הוא ראה..

אוי.. אני ראיתי איך הבורא מקפיד על כבוד של הצדיק

{...} {פשש..}

יו... יותר מעל כבודו שלו

[וואו, וואו]

ככה כתוב בגמרא

[כן, כן, כן]

[כבת עינו"]

אה?

[הקדוש ברוך הוא מקפיד..]

{יוא..}

[על כבוד הצדיק, כמו על ה"בת עין"]

על... על ה... לא, "יותר מעל כבודו"

[מכבודו" אה, "יותר מכבודו", פשש..]

נו, נו

היה להם על כל השנים, {....לנצח נצחים}

[ס.. ס.. סבא, סבא, אז מי ש..]

הוא הלך בכזה מין גאות

[מי שחולק על הפתק, אז הוא חולק על רבינו, נכון? סבא]

אה.. את זה אינני יודע..

{..} אני רוצה ל.. לאכול ולשתות, ואין, אין, אין לי

אה.. תן.. תן לי

[קולה]

מעט

[קולה]

אה?

זה {פה?}

[קולה, קולה]

שוין..

{.... אני יכול יכול לקרוא בעל גאווה}

והוא דיבר על, על רבינו ועל רבי נתן, הוא התלמיד

"הם היה להם", "הם היה להם"

באותו יום מצאו את הילד שהתחתן, לחתיכות, בצפת

רבינו קלנסקי הוא דיבר מגדולת רבינו, הוא אמר:

"שהוא היה כזה צדיק, כזה גאון שאין דומה לו"

אז הוא אמר לו: "מה אתם מדברים?"

אז הוא אמר: "אני יודע מה שאני מדבר"

[פשש..]

רבינו קלנסקי הוא החזיק מאוד חזק מרבינו

כולם יודעים מזה, כל בני ברק ו.. ו.. כל העולם

{..} רב א.. אלפנדרי היה הכי גדול, הכי גדול מכל ה.. מכל הספרדים, כן

{....יוא}

{..} רבינו קלנסקי אמר: "שרבינו הקדוש היה חידוש שלא היה בעולם"

[מה.., מה השם שלו? קל.., קלנסקי?]

רבינו קלנסקי

[רבינו קלנסקי]

כן, אז הוא אמר ל.. ל.. משה קלירס

[..]

אז הוא אמר:

"הוא היה כזה מין חידוש מה שאין דומה לו, לא היה בעולם כזה מין רבי", כן
{אה..} {אה..} והוא הלך, ונהיה חולה, ואחר כך מת
אה.. הוא מצא את הלוויה, הוא מצא.. את הלוויה, {..}
והוא ראה את הלוויה, אז הוא ראה את הבן חתוך לחתיכות
הוא דיבר, ו.. {....} ועוד אחד דיבר, {..}, לשון הרע על רבינו ועל רבי נתן
נו, נו.. הוא הגיע לצפת וכל הגויים, כל הערבים הגיעו לצפת להרוג יהודים
הגיעו לבן שלו.. עם טקסי
{נו}, הוא קיבל "סוכר", הוא נהיה חולה, חו.., וחולה וחולה ואחר כך מת
[פשש..]

היום מסתמא לא נשאר שום זכר בטבריה, {..}

[.....]

[.....]

אה, אני רוצה לאכול איזה דבר

[.....]

[.....]

שוין

[שוין, שוין]

אה.. אה.. אה.. אה, קולה, קולה, קולה

[קולה?]

יש, יש עוד?

[יש פה קצת קולה.....]

{מסתמא...}

...הוא היה, משה קלירס היה אצלם הרב

[..]

אה.. אה.. אה.. {אוי וי}...

...היום אין.., היה חיידר קטן, בית כנסת קטן, היום אין כלום (גארנישט)

וכלם מתו, צעיר

אה.. היום {..... לעומת} הם רואים שכל העולם רוצים ברסלב, {...}

...{..}

...אה.. שלושים, שלושים ו.. ושתיים, שלושים ושלוש, {..} שלושים {בערך}

אה.. הוא היה {חולה}, רחמנא ליצלן, נהיה מזה חולה

{..} רבינו קלנסקי ומשה קלירס היה שניהם בבית חולים

ורבינו קלנסקי אמר על רבינו הקדוש

{..}: "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם"

"מה אתם מדברים? מה אתם אומרים?"

אז הוא אמר: "אני יודע מה שאני מדבר"

{....}

כל העיר היו בסכנה, הגיעו הרבה גויים עם, עם סכינים

הם הדליקו את החנויות, הם עשו שריפה, שריפות, שמה היה {.....}

{ה.. .. .}

{יודעים היהודים.....}

...{...} הוא הגיע בגאווה גדולה

[כן]

עד לשמיים, והוא הלך, {הלך} עם כל הקה... עם כל הקהל
והוא אמר והוא דיבר לשון הרע על רבינו ותלמידו רבי נתן, א.. אמר גם כן לשון הרע
ואמר {לשון הרע} זה וזה, ו.. כן
{....}

בזה היום, יום חמישי הוא ה... הוא הלך, נסע עם טקסי לצפת
בזמן שבא כל, כל הגויים, כל הערבים באו לצפת, ולשרוף את כל לצפת
והוא בא, {...} והוא {...} היה לו מלחמה אחת, הוא היה גיבור, כן
אז הם נקמו בו, וחתכו אותו לחתיכות קטנות
[מאיפה הוא בא?]

אה?

[הוא בא מטבריה לצפת? מאיפה הוא בא הבן של משה קלירס]
מי?

[מטבריה לצפת?]

מי?

[הבן של משה קלירס]

אה

[מאיפה הוא בא?]

{..} מטבריה

[לצפת]

לצפת, כן

הוא בא בזמן שכל הערבים באו מכל הכפרים {...} להרוג יהודים ולשרוף את צפת
והוא היה גיבור, והוא לחם איתם, והם היו הרבה, וחתכו אותו לחתיכות
[אתה סיפרת לנו, שהקולות שלו נשמעו עד טבריה]
כן, הקולות שלו נשמעו עד לשמיים
[עד טבריה שמעו את הקולות שלו, היה גיבור {כזה}]
הוא..

אוי וי, אז הוא דיבר לשון הרע על רבינו הקדוש, אני שמעתי
האוזניים שלי שמעו מה שהוא דיבר, על זה ועל זה, עוד אחד דיבר אחריו, כן
או.. אה.. הקדוש {...}... אה.. משה קלירס דיבר על רבינו ו.. ועל רבי נתן
{..... ועוד אחד {.....}, הם דיברו על רבי נתן לשון הרע
על רבינו, על רבי נתן, {אה..}

נו, נו, אז היה להם

רבינו קלנסקי אמר: "חידוש כמו רבי נחמן לא היה בעולם"

הוא אמר לו: "מה, מה אתה מדבר?"

{הוא}: "אני יודע מה שאני מדבר"

אני היה לי ניסים גדולים, הכדורים שהם ירו, כדורים, הערבים

[כן]

{עם}, עם נשק, כן, ועבר לי פה כדור, ככה

[פשש..]

הכדור נכנס בפאה

[בפאות]

ו.. {וניצלתי\ונשארתי}

[בחיים]

כן, ניצלתי, כלום, לא היה כלום

[מתי זה היה?]

אה?
[מתי זה היה? בזמן המנדט?]
אה?
[בזמן המנדט?]
{....}, {לפני המנדט..}...

...{...} אז כבר היה להם
[אמרת "נִּנְחַם נְחָמָן מְאוּמָן", סבא]
אה?
[אמרת "נִּנְחַם נְחָמָן מְאוּמָן"]
{..}
[והכדור לא, לא הגיע]
אני הייתי נחבא מאוד
[כן]

הגויים הם עשו עינויים קשים כאלה, הם חטפו, הרבנים הם חטפו
פה ו... עם סכינים, ופה ובכל הגוף
אבל, אבל ה... הכדור נכנס פה ויצא, ולא, ולא, ולא עשה {כלום}
לא, לא
{....}

אחד, צעיר מאוד, והוא נעשה חולה וחולה, ו... עד ש.. עד ש.. עד שמת
{...}, עד שנפטר

{אה, אני ראיתי מה שזה נקרא על רבינו הקדוש}
(סבא צוחק)

[רק הוא דיבר, או שהיה עוד אנשים ש..חלקו על רבינו?]
אה? שניים
[שניים]

הרב קלירס ועוד אחד
[אה, דיברו]

{ואל תשאל מי זה}, אה, {....}
{..}

[שני אנשים דיברו על רבינו? סבא, הרב קלירס, ומי דיבר עוד?]
{אל תשאל מי זה\הרב קלירס ...} {דיבר

הוא בא לבית שלו, הוא, הוא עמד ואמר {..} דרשה

הוא אמר על רבינו ורבי נתן, אה.. א.. אמר על, על רבינו ועל רבי נתן {יחד\לעג}
נו, נו, {חס ושלום, לא}

אה, אה, אה

[אה, אה, אשר..]

...בירושלים {....}..

היה שמה איש יהודי, ככה, לא זקן ולא צעיר, אני אמרתי לו {.... ..}

"אי אפשר בדורות אלו, הוא, הוא פלא כזה, בלי זה, החיים לא חיים, לא, לא, לא כלום"
מה זה?, {חבל מאוד} נתתי לו {ה"ליקוטי תפילות"}
[ה"ליקוטי תפילות"]

{...} אני נתתי לו, אחר כך הוא: "הו, אתה החיית את נפשי {שבאת צדיק}"
[מה הוא עשה?]

הוא {כל טוב} כל כך

[כן]

כן, "לא ידעתי שיש {לנו} אוצר כזה..

[אוצר כזה]

"ליקוטי תפילות".."

הוא בא בכל לילה לבית הכנסת עם "ליקוטי תפילות"

[פשש..]

{להתפלל}, ואמר "ליקוטי תפילות", והוא לא ידע מה לעשות איתי

אני נתתי לו מתנה כזה, "לקוטי תפילות"

עכשיו כולם, כל תל אביב מתים, נפטרו, אני נשארתי רק לבדי

כן, כל החברים וכל החברה וכל..

[כן]

הכל אינם

[אינם]

כאילו לא היו בעולם, רק אני לבדי נשארתי

אני, אני מתחיל לחשוב, איפה כל {החברה}, איפה כל העולם? איפה כולם?

איפה כולם?

הם כולם הם, הם באדמה

[פשש..]

רק אני, אני לבדי נשארתי, נשארתי עם, עם "ליקוטי תפילות"

{א"י בכל}.., הוא היה לו חנות ברחוב הרצל, היה לו חנות, והיה לו פרנסה, {..}

[איפה בתל אביב?]

בתל אביב, כן

הוא בא בכל לילה לבית הכנסת עם "ליקוטי תפילות"

[...]

והוא חי חיים טובים, מה"ליקוטי תפילות", והוא בכל פעם קרא אותי

הוא, הוא {תמך} אותי והוא שמח תמיד, ואמר לי: "מה עשית? {עשית} לי טוב כזה, אור כזה"

"ליקוטי תפילות", {כן}, "ליקוטי תפילות" של, של רבינו הקדוש רבי נתן

והיום אני רוצה רק לשכב ולישון

[אבל, א.. א..]

{...}...

[היה חדש]

כן, הוא מתחדש בכל יום, הוא נעשה חדש

[זה היה טוב]

אני ידעתי איפה הבית שלו, ואני באתי, הוא אומר לי: "האדם צריך לאכול"

הוא, הוא נתן לי קוגל, ובשבת קודש, קידוש, והיה לי {לאיזה\לעזר}

אה, והוא כל כך {..} אהב אותי, אני נתתי לו "ליקוטי תפילות",

אני לא רוצה אני רק לש... {({})}

...{...}, אני מחפש איזה חבר, אינם

[אתה רוצה להיות חבר שלי? סבא, סבא, אתה רוצה להיות חבר שלי?

אתה רוצה להיות חבר שלי?]

מה?

[אני רוצה להיות חבר שלך, אתה רוצה להיות חבר שלי?, חבר, אני מוכן להיות חבר שלך]

[.....]

[אני מוכן להיות חבר שלך, סבא, רק תתפלל עליי]...

[סבא והחברים שרים: "בְּנֵי בְּחֵם בְּחֵם מְאֻמָּן.."]...

...{רבינו הקדוש, אה,}{...}

...{..} בתל אביב, זה עוד לא היה, זה עוד לא היה {זה העצים}
[לא היה, מה?]

אה?

[מה לא היה בתל אביב?]

{איזה זית, העץ}, אפילו זה לא היה...

[...].

אני זוכר לפני מאה שנים

אה.. אולי תיתן לי את הכלי של השתן

[כן]...

...{גרתי רחוק מין המקווה}, והלכתי בכל יום, "ראשית כל מקווה", בכל יום ויום
היום לא מקווה {ולא..}...

...תל אביב היה נראה כמו כפר, כמו כפר קטן של ערבים
[.....]

איך הוא נבנה לאט, לאט, עוד בית, עוד בניין, עוד בניין...

...{....}

[אשריך, אשריך]...

...[איך אני, מה?]

...{באת לפה}

[באתי לבקר את סבא]

לצריף שלי

[כן]

[.....]

...[באתי בשבילו, לבקר אותו]...

...רוצה לאכול ולשתות

[אתה רוצה לאכול ולשתות?]

כן

[.....]

יש לכם פה אש?

[כן]

תעשה לי כוס או חצי כוס דבש וחלב

[דבש וחלב]

אני אוהב דבש וחלב, אני אוהב

[בשמחה]...

...[הקצין אמר לך: "תן את הפתק"]

כן

[הוא אמר לך]

כן

[אתה לא יודע?]

אמרתי לו: "מדוע? מדוע?"

הוא אמר: "מדוע? הוא ישגע כל בני ברק וכל העולם"

אתה יודע {עברית}

[כן, מה אתה לא יודע?]

אתה לא יודע מה שזה

[כן]

הקצין הוא אמר לי: "תן, תן את הפתק"

אמרתי לו: "מה יש? מה זה נורא כל כך?"

אמר לי: "אתה לא יודע? הוא ישגע את כל העולם וכל, וכל, וכל בני ברק"

נו, {אנו} לא יכול לישון, לנוח קצת? אה.. אה.. אה..

[יש רעש]

"הוא ישגע כל, כל בני ברק וכל העולם

[..]

אתה שואל מה, מה יש?"

[מה זה? כן]

אמרתי לו: "אני לא זוכר איפה נתתי את זה"

אמר לי: "יש לי חייילים הרבה, הם יחפשו ויחפשו, עד שימצאו אותו"

[כן]

היה לי צער גדול, מה? מה אני יכול לעשות?

אז נזכרתי שאתה באת ואמרת לי, {שהוא יכול} לחמול עליך

ולתת לך על הלילה הספר, ה.. הספר של..

[הפתק]

{שתעשה להנשיא שזר}, כן

[הפתק, הפתק, אותו לילה נתת לי את הפתק, סבא]

אה, אה

[רגליים על המיטה?]

אוי, תוציא את הנעליים, ותן ה.. {....} הרגל על המיטה...

{...}...

[...]

{כן}, כולם היו מסתכלים עליי ב..חמוץ, בפנים חמוצים

[חמוצות]

כן, "ישראל בער בא מטבריה", הוא, הוא חשב, לתת לי שלום, או לא? מה, מה לעשות?

אז הוא עשה פשרה, הוא נתן לי שלום, אבל בלחש ובסוד

[אוי...]

וגם אני עשיתי את שמואל הורוביץ

אה, כמה האמא שלו הייתה בוכה:

"מדוע אתה עושה ככה? למה, למה בקשת האור של ברסלב? חב"ד שזה אני לא טוב?"

אה, ברוך השם

אני, אני דיברתי איתו, והסברתי לו מה זה ברסלב, וסיפרתי לו מרבי ישראל מקרדון

שהוא הולך, שהוא בכל יום הוא קם בחצות לילה והולך, ל.. לאיפה?

[לשדה, לפלד]

אה?

[לפלד, הולך לשדה]

אה, לשדה, כן, כן

אני ראיתי בעיניי, אני {בוכה}, יכולתי לעשות את זה, אני נפלתי, כן

והוא היה גיבור חזק, והוא עמד בגבורה גדולה לפני השם יתברך, התגבר כארי לעמוד

{לעמוד בבוקר כארי} שיהיה מעורר השחר

(סבא והחברים צועקים אה.. אה.. אה..)

[הוא היה לוקח את הנעללים שלו בידיים, נכון? רבי ישראל קרדונר]

אה?

[רבי ישראל קרדונר, היה לוקח את הנעליים בידיים]

כן, ב.. ב.. ב.. {התנשאות} ב.. ב.. ב.. ב.. ב.. {...} איך קוראים לזה? איך קוראים את זה?

[מגבת, מגבת]

אה?

[מגבת]

מגבת, כן, כן, הוא לקח את, את הנעליים במגבת, כן

כדי שלא ישמעו החברים, השכנים, כדי שלא ישמעו

{..} אה, אין לי כח

...{{? שימר, מה, מה...}}}

סוף קלטת 86א